

გ-76.

15 იანვარი, 1930 წ.

წელიწადი მთლიანად

ფასი 15 კპ.



დჯეცი

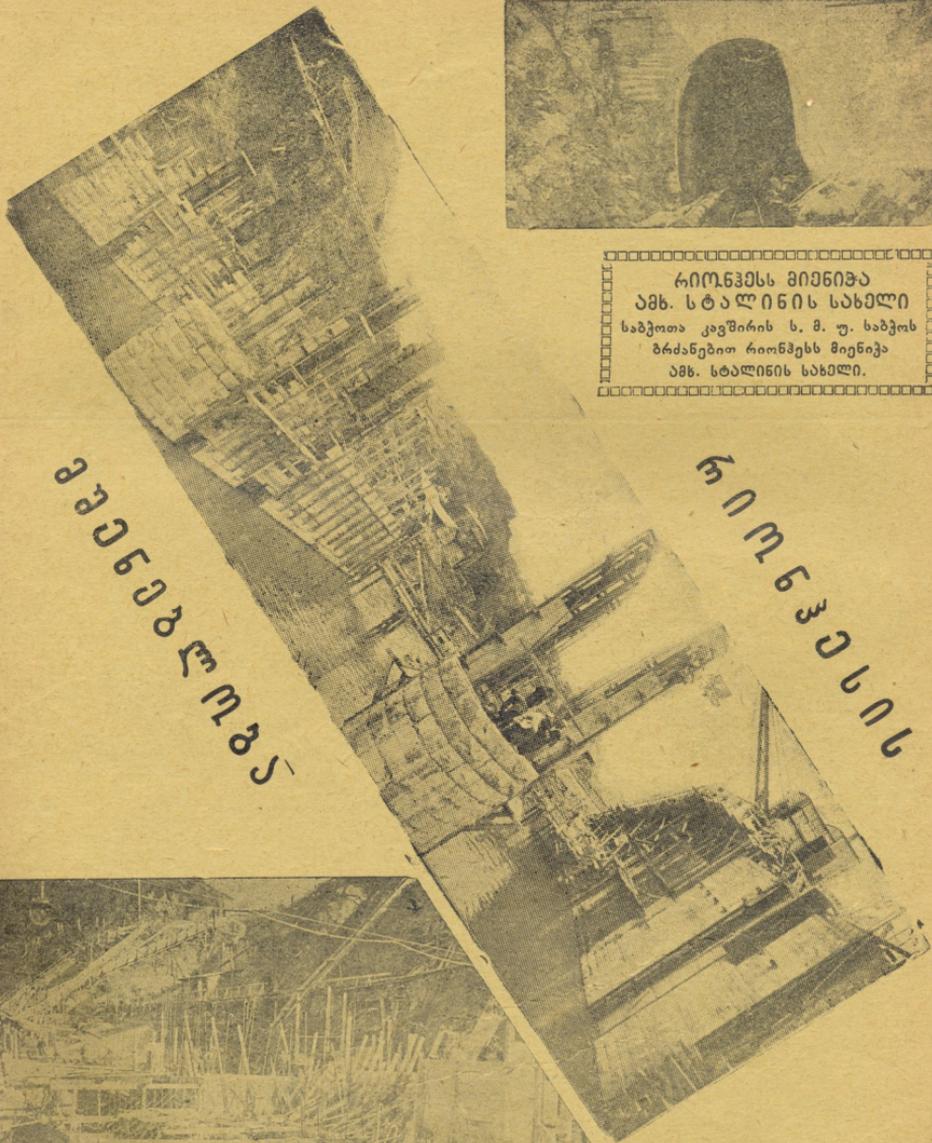


№11 (35)

ტრაქტორის დღისათვის

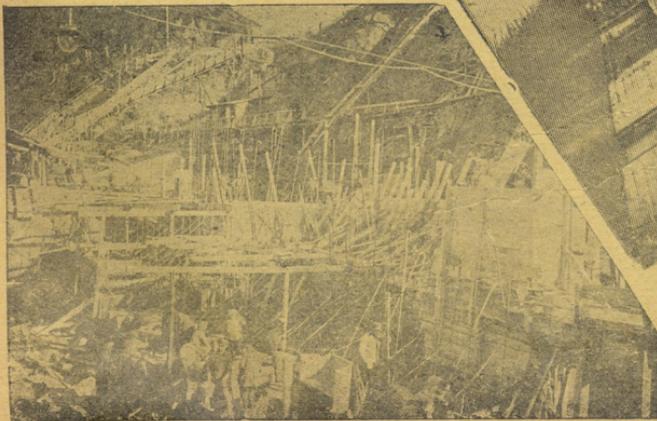


რიონვეს მიენიჭა
ამხ. სტალინის სახელი
საბუთთა კავშირის ს. მ. უ. საბუთს
ბრძანებით რიონვესს მიენიჭა
ამხ. სტალინის სახელი.



მუენებლრბა

რიონვესის





ღრღობა

ფ-76



მთ. თ. თოიაძე.

მ რ ი ქ ა რ ხ ა ნ ა

(ნაწევები „პიანოშრა“-დან)



თითქმის მთები იზრდებიან, თითქმის მთები იმართებიან ზვეთი და მისი ჩრდილოვანი. ცხენს მივატყვამ; ჩვენს ზურგთან კი ეს განაზრახული მთები უნარ მოდებენ, ბრუნდებიან შეწყვეტალები ზვეთი და წინ და ჩრდილებს მუდმივად.

წინადადება გარემო. სადღაც ამ ხვედში ქარხნის შავი კაბოვლითი გარშემოება და დანთავება შეგვიტანს დამო. აღიარებენ ჩვენზე; თითქმის ყველა მთებსა და კლდეებს შუბრებსა ურბნები აღარ ჩვენსა, არც აღმართს. ჩრდილოებს პატარა მდინარე, —თითქმის შავი ურბნებს თავისთვის ბრუნს. კილომეტრები გადავიქცე. ცხენდა ქარხანას, რომელიც კმინავს ჩქარად და მშობლიური ხმით. ის როგორც რყინის ყულებას ისე დას ამ სალუდოვან მთებში, მაგრამ ეს პატარა ღრღინს ამ უზანაზარ მთის ბუნს.

თეთროული წითის შემდეგ გამოვიყოლებოდა ხოლმე რამდენიმე პატარა ცაოლი და გარეთქილი პარტეტიკი ვამატებს ვაგონი. აქ ვე მომხმარებ მუშები, რომლებიც ამ დღეებში მოაგროვებენ და მარგინების გორაკებს აწვებიან.

შე ქარხანაში სწავნიება, მოკრიტი, ქარტილი ძლიერი, გარანდა ვთვლილებს ჰაერს, მიწინა და ძირდავლენი სისხლის ბრუნვებს.

შველი. — ვამარჯვებია... სწინადადებალებული მივამართებ ქარხნის ვაგონს.

ისიც მუშავა. მუშავებს და ზუსტათან. ვალიმეზულ საბჭო შევტყვევ რატივი ოჯახს და ღრინებს დაბავი.

— მოგაქვარითი, სადაცა მუშავებს შესწავლება — მუშებანი ის და ხელს მართობენ — და ვთქვითი მოდილობა — ვამარჯვებია ის და ვდღეობარ ხის ვერითი კიტებიზე ზვეთი, შერბანის ქვირთანი.

მთიანეთი წყალი ხის თიქტებზედ ღრითი მოგროვებს, რომელიცანა პირდაპირ ცხენი და სურათს მარგინებს. მსგავსი ქვა პირდაპირ ცხენს საბოლოოსტენ მივტანება, ვაგონი კი შემდეგ საბოლოოს ცხენავალიც, ვაგონის თის საბოლოოს და ვაგონებშიდღი ვაგონებშიდღი მარგინებით იტვირთება ქვედა საბოლოოს დაზარები.

საბოლოებს მივებები ძირს.

ცვალები ერთი და იგივე მხდური, ერთი და იგივე სახის მუშავება. ყველანი თავს დასტრიალებენ თავ-თავიანი დაზებებს და სიტყვა-ამოუღებელი მუშავებენ. პირდაპირ კი, ერთიანი კლასის სურვილებს რჩაობებს დღეობა, ის შემოიპოვებოდა ტყავის ღვიძლები და ეს მომართი ღრითი ატრიალებენ ღვიძლებს, ღვიძლებს დაზებენ ამო-შვიობენ და მთელს ქარხანას ერთ მილიონს, შემოიპოვებ და მთელს მუშავებენ.

ვაგონებს დღეი ვაგონებში მათი ჰკობია. ადგილი მინარჩობს ვაგონებს მათი ცემის ხმა, ხელს კი ქარხნის გულხეში ისტაბება, ჰრება, მათი ისტაბი ზედა სახეს აწვებიან.

ვაგონი, სპირტიანობა ვოლოხებს რყინა ქვედა და ქარხნის შერბანში, ცდობლებს მთიანი, თულის ურთიველებითი მოგროვებენ ხებნი.

ეს ხებნი იტვირთ, წყებანი ცდობლებს, დაზებებს; შორიარბენს დაზებები ვეგითი და ზეითი და ქარხნის სპირტიანობა იხდებენ.

რაიობილი ყოველი შემოიპოვებოდა დაზობის მიწეობა და მიმდებ შეტრება. შეტრება ქარხანას, შინადა დაზობები.

ანაწირობებილი, მოქრებილები, თიბარე-დაზობები მხდური მომართს ჰკობებს, მაგრამ თითქმის იტვირთის ძალით ვაგონები მანქანა ბრონაირი, მანქანები მანქანა ბრონაირი, მანქანები მანქანა ბრონაირი, მანქანები მანქანა ბრონაირი.

წითლოვანი შეტრება ჰკობს საათის ვაგონში, ის თითქმის ცხელ ვაგონშიდღი, თითქმის აქმებთ თავილი ვერ ხელდავებ.

წითლი და აშინალია ქარხანა, ცხენს აღმართს მისი სპირტიანი ვაგონშიდა, ვაგონებითი მომართს თეთროული ვაგონები მათი სახესა.

და მუშები სახლის წყლებს წინ თავს ცულებს დაზებებს. ისინი თითქმის დალოებები არიან, ვაგონლები მთელი არიან და ძლიერ

დასვენებენ ამოსტეკებს. მე მუშები კი ოჯახს იწინებენ, თავს დასტრიალებენ, ასუდგავე-ცხენს; მთე კი წინადადებას იხმინან, საბჭოთა ტრასა-კლასებს იხმინან; ხელპირის იხმინან.

და შეტრება ქარხანას ვაგონებითი შრომით, ხელივით.

მთელი მომდინარე ქვეშ დადებული მტყვერი. ვითრეს კი, ვითრემდისა, ვერ არც მუე იტება ამოსტეკი, არც მთავარი ხასტილი — შრომა ამოვა ვაგონილი ნაბიჯები და ქარხანის სისხლის ბრუნვებს აუთიქტებდები.

მე და უფროსი მუშავს ცხენს მივდივარ. წინადადება იტვირთავ ცხენებზედ, ერთ ქვე-მის დაგროვებაც კი ჩვენს ყურადღებას იპყრობს.

ხვეში უზანაზარი მანქანის შვეი დღელი სოსრუნებს. მალის კი ცა იტვირთება და ჰრება. სისხლებს იტის აღმართბა ველოსივითი შეტრებაში. შევავიზრება. აღმად ისეთი მათს დეზობის, ჩვენს ვე.

— როგორ ვამატებ, ურბნები თომ რეზი-ბიბას ვაგონებს — ვეგობებენ ჩემი ხმა ისე ვამატებს. ვაგონები ვაგონილი ვინდენ ხმის. როგორც წინადადებაზედ ერთად ძირს ტყე-ბას.

— ის სიტყვებითი მითს დაეცა ჩემი სიტყვები ვამატებოდა და მისდებოდა.

— ამ ვერხანს კი ვე დავაფიქსირე თავი. თითქმის ყველა მართობობენ საბჭოთა ვერ არის ვაგონებში, მაგრამ ამ რყინის ხეობას ვერხანები ემუშავა. ხარბი ცალკე იტვირთები, აღამინები ცალკე.

— ვეგობები და ხარჯავობიცივაც უფრო განხილული და დაზებებივითი, ამ ხეობის რყინითი მთელი ქვათრის მიმდებელი საბჭოთა რყინები იტება დასტრიალებს — ვამატებო რეგმან და ამ ყოველდღეობა რაზღვრებულს ყოველ ხანხელში.

— ვთქვითილი ვეგება... მასეკრივებელი ქვათრისავე ვაგონებში ვაგონებოდა.

— თვენ ვე ვეგობობ ვაგონი იყოს ამ ქვე-მის მსურებულბა. იგი თიბანდენ მტრები ვეგებს.

ჩვენს საბოლოოსტენ შეტრებაებს ვაგონებში, მუშებს ვაგონებში, ჩემი მტრები კი ვეგობებებს ვეგობებენ, შერი ვაგონებობლებლობას ახრიალებენ. ჩვენს მარგინების თეთრო-ლებობებს დაწევა ვეგობა, ისინი კი ხარბებს სწვენ. სიტყვა მტრებს ვაგონებულბა მზი ვაგონებს. მე არ ვიცი რა ვამატება, ამ ღრის მთის საბჭო, მის სიტყვებზედ კი მზარბი და ბოლოს იტვირთები.

უზანაზარა, უფალის მთის ქვეშ ვამატებოდა. თითქმის ვაგონები შვეიდი თუხი. აქ (კაც ვაგონი, მთავრ და ვაგონი ვაგონები).

ერთი მთის ვითრეობებს ქონია ვეგობილი. მის ვითრეობა ვინაგროვებენ უფროსი სხვა-თვე ვაგონები.

თვალს ვაგონები პირდაპირ, ვითრეობებს შორის და ხევის შერბანი, შორს ვითრეობებს დაინახვა (კაცინათივლებილი მოყინებივებს).

მაგონები კლასის ძირში და სიტყვებითი ორ საბოლოოსტენ შერბანს სტეგას ვეგობებს შე-ვაგონები ქს.

ძირს ცხენითი თვალებითი ჰკობია ვაგონებ-ობის მომდინარე, დავითრები ღრინები, და მალის, ვამატებოდა დღეა კოტები და ლო-ლებები.

შეი, კი, შერბანში, რომელიც წინა ოჯახი-ნაწირობები-ნაწირობები აქვს, მომართს ბო-ბები ვაგონებულ, ნახევარი ცდობლებს ნახევარი. უზანაზარა რყინის, ბოზობას იტავი ჩაქტებულ და ნახევარი შვე ნახევარი ვაგონ-ნახევარებულ დავს. ნახევარობა კიტებიებს ხა-ვებობები, კიტებიები ნახევარ სწვენობლებ-ბი, რომლებიც მოლოდ ლითონის დავანებ-ბები. ნახევარი შერბანში, ისეც ვაგონები და უზანაზარა იტავი ვაგონებულბა, მივებებო-ღის კი ოჯახებს დაზებები მომდინარე, მომარ-ბი დაზებები.

შერბანს მივებობოდა უფროსებულბა. ვეგო-ბია და უზანაზარა, როგორც ზღვაში ჩაი-ბრული ვეგობი.

— ეს რა არის?.. — ქარხანა იყო!.. — მტერი, დღეივე!

ის ვამატებოდა უფროსობა შერბანს, თვალს არ ამოვებდა და თითქმის მასზედ ლაპარაკი არ უნდებდა. ცხელ მის ძირლებს თეთროული სისხლები და სანახაობა, სახე ვეგონ-ბი ნახევარობა, ნახევარობა დავებმა და რა-მოდებდენ სხილი ურბნებობაში ხაგონებს მთე კი სიტყვა ზედა ხანდაზნა დღეებზედა, და-უფლებლობადა, რა თილი ტყვეობა ვაგონებს და წყებობა, რა ბოზობა, რა ნაღებობა!

— ქარხანა დასწავა! — წალოდებოდა მზი. კოტა ვაგონების შემდეგ მთი ვაგონებში — ხეობები ვეგობებს ვეგობებები და ქარხანაში, აწმარული ბიბა ვეგობი ამ რომ დავებენ, ადგილი, რომლებს დავე ვაგობებობი ამ ცდობ-ბებში?!

მას მოაბოდა მთელი თავისი აზრობა-ვებობა და აზრობა ქარხნის სიტყვებზე, რადან ისინი ერთმანეთს ვადასტრიალებენ იტვირთ.

— მასეკრივებელი სწენა საბჭო დასწავა დამწვერ ულაპარაკი. ვამატებ მთევე ამ ვაგონებს.

— ოქროს, კი ქარხანას, მოლოდენს სამი წყებო-წველი არც შეტრება, ვაგონები მომართს იტავი, ნახევარ ამოვებობა, ურბნებობა ვაგონებს ვაგონებს, ისინი ათავადობობენ ამ ქარხანებში ნახევარობებს, იტვირთები მუშებს; ვეგობებში მუშავებს სწვენობებს და ქარხნებში ჩრდილობებს, ვაგონებულბა ქარხნებს, როგორც საზარელი ნახევარობის სწვენებს, ისე უფლებებენ.

ჩვენს ცხენებითი თვი ჩემი თვალის წინ როგორ ახლებენ ქარხნებს სხიდასებდა ნაწილებს და იხმინებენ ჩრდილ ქარხნებისაივებს ვაგონებო-ბების მატარი შვეიდა და ვეგონებობს წარმოება. ყველა ღრინები მთავრება და უზანაზარა-ვებობა ვაგონებში წყობს ვაგონებობაში.

მე ვამატებოდა მის თადაზარს. სიტყვების ვა-რდა ვეგობებოდა მისი უფლებობა და სწავლებო-ღებს თითქმის მის დღეობს, მის საბოლოოსტენ და ქარხანა წყებობილი დაღებობულბა მომდინარე.

— რაი ნახევარი სეგ?

— შეტრება, ჩემი ძეგ, შეტრება. ისე ვერ ვაგონებოდა როგორც სურდა მუშებს ეტე-ლობობების ვერ ახლებებდა. მისი ზურგზე უნდებდა ვაგონებმა, მაგრამ მომდინარეობი ყველაზე-მთი ჩვენს ვეგონებს მოვითიბებდენ. იტვირთი ნახევარ ქვეშ ვინებს იტვირთებს. ვეგონ ამოვებებობენ. ხელდავებ კამბოზინა მომდინარეობი იყოს დაწებობილი და ტყავის ვაგონ-ბობა რომ ვერ მოხებობს დაზებობი წყებობა არჩია.

თეთროული ჩემი სიტყვა მის ვაგონებობებს ვამატებოდა. მე მოლოდენი ჩემი რომელიც შეტრებაში მისი უზანაზარა ბოზობა წამოვებო-ღა. ვაგონებს ვაგონებს და ვაგონებობა ქარხნები-ლი მის სიტყვებითი. რომელიც პატარა ხანდაზნადა იკი თავისი წყებობა ჩამოვებოდა.

ჩემებდა ვაგონები, არ ვაგონა ვრწინობებთან თა-ბანი.

— ის იკი ვაგონებობებს.

— შერბანს ხანძარი მუშებს მთის ცივი და-ღეა. ამ ქარხნის წყალობადა მოვითიბებ წყალი არ ვაგონებობი და ვინდებებ დასწავლები: წყალობებობები, კილომეტრის საბოლოოსტენ, მოლო-ბი, ბოგობა იკი ხე და ვეგონები ვაგონებს. თეთროული ვაგონობა მთევეთი თავს ვაგონებო-ღელ სიტყვად თითო ბობი მათი ჩამოვებო-ღა და წყალი. ასე ვაგონებს ქარხანა, ვაგონებ-ობებს.

— ჩემებს ტრასა-ბა რაული მათობა ისე, რაბობი არ აღმართებს?..

— წარბობებს ჩვენს ხელში ვაგონებობა თუ არა, ვამრებო მოლოდენი მართობობა და ქარხნებს აღდებებს. ვამატებენ დაზებობი ქარხანას, მართამ კი იტვირთებ დაზებობი იყო, რომ ამისი აღმართი ნახევარ და-ღებობებს. იტვირთი მათ ამოვებობებს.

მოკვს მომწარობა ოჯახი თავის კუნთების და შერბანს წყებობობებს.

მივდივართ ისეც თვის თქმების ხაგონებს და ისინის ჰკობი მოვებებდა ცხენი ჩემი. წყარ-ბი თუ ჰკობენ.

იზრდები ქვათკი ქვათარბა, მოდის, ვაგონობ-ღებება და თვალს ვაგონებს ვეგობებობა.

ფოლადის რაზმები

(ტრამპორის დღის გამოც)



საბჭოთა ხელისუფლებამ მინი დამყარების დღიდანვე ხელი მოახდინა სოფლის მეურნეობის წარმოების ძველი წესების შეცვლას. მან მიზნად დაისახა სოფლის მეურნეობის ჩამოყალიბების ფორმების სოციალისტურად გარდაქმნა. ამ უდიდესი ისტორიული ამოცანის შესრულება დაეკისრა სოფლად სოციალიზმის მშენებლობის უძლიერეს იარაღს—ტრაქტორს.

სამბოთა ხელისუფლების დამხმარებით მშობელი გლეხსაკმაში ჩვენი კულტურული ჩამოყალიბების უკანასკნელი სტადიების ნიშნად—იგი ატარებს სამბოთა მუშა საქონლის შრომა შეამუშავებს და საქართველოს პირველ რიგში ტრაქტორი ადამურს.

სოფლის მეურნეობის განმავლობაში საქართველოში შემოტანილი იქნა 300-ზე მეტი ტრაქტორი. ჩამოყალიბდა თავად სტრატეგია, რომელიც და მოეწყო 3 სამხრეთ-დასავლეთის სახელმწიფო ტრაქტორების დამამართო ქარაზს სადავო გამოაღიან 25 დიდი ადგილ წყალს ტრავც-

ერთი მეტრის მიწის მოქმედებისთვის ერთი მომხმარებელი კვლავი 50-60 მინუტის ახდენენ. ამ უმცირესი დროის განმავლობაში კოლექტივები და სამბოთა მეურნეობები ერთი მეტრის მიწის ტრაქტორით მომხმარებენ 12 მინუტს და 60 კაციც. აღიარებენ და საშუალო გლეხებისაგან. ამ გაყოფილმა კულტურის პროდუქციას ნიღბი გამოავლინა და მშობელი გლეხსაკმა ათასობით დარსხმა სტრატეგია კოლექტივს და სტრატეგია სავსებების გარეშე.

სტრატეგია მშენებლობა ჩვენ ჰიქვანში დღიდანვე იზრდება. ჩვენი კოლექტივი, უკანასკნელი და სხვა სამრეწველო ცენტრებში საძირკველი ჩვენი ტრაქტორების სადამრეწველო ქარაზს ადამურს. ამ 5 წლიანი გვემსახურება ჩვენი სოციალისტური მრეწველობა ყოველწლიურად გამოიშვებს 150.000 ტრაქტორს.

ამ რიგშივე წლის შემდეგ ტრაქტორი უფრო მისიერად შეიქმნება ჩვენს სოფლებში;

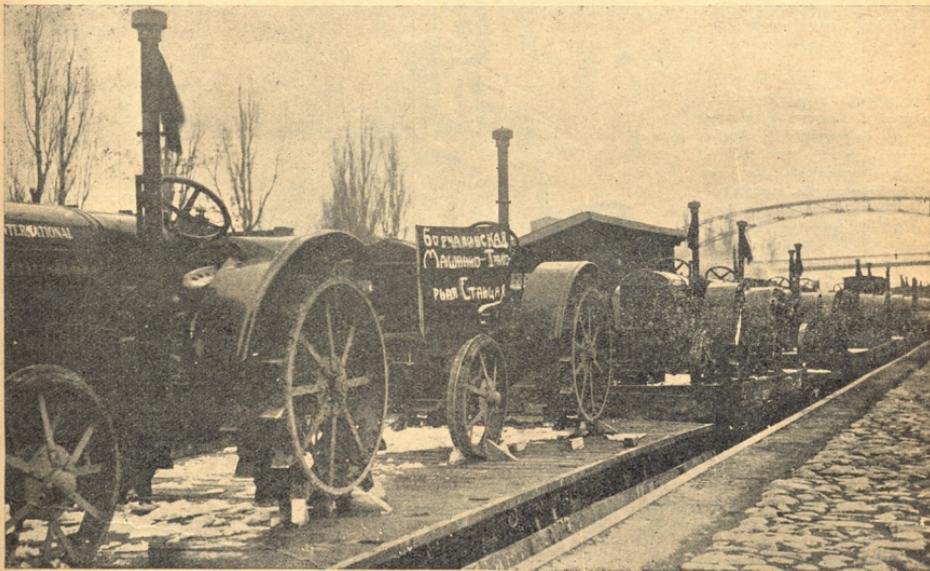
ნები და სხვა სამრეწველო მიწრეები თვალნათლივ ამტკიცებს ამას.

ტრაქტორმა გადაამწყვეტა როლი ითამაშა სოფლის სოციალისტურად გარდაქმნის საქმეში. ტრაქტორი პირველად ატარებს უკანასკნელი ჩამოყალიბების ფორმებს და მას უდიდესი უფლებები და მშრომლის ნათელი შთაბეჭდილებები შეატანს სოფლის მეურნეობაში.

ტრაქტორი სამბოთა სოფლიდან შეუძლებლად აძებნის სიღარიბეს და ჩამოყალიბებს, ტრაქტორი კოლექტივში წარმოების საფუძვლად ჩამდებ მშობელი გლეხსაკმას და ახალგაზრდა სოციალისტური მეურნეობის მაღალ მეურნეობაში გადასვლას.

ტრაქტორი, ადამურს და გეოგრაფიული შრომისაგან ანთავსებულობის სოფლის მეურნეს და მუშაკებს ახდენს.

ტრაქტორი ამტკიცებს მიწის დამამუშავების ხარისხს, ხელს უწყობს აგრეკულტურულ ღონისძიებებში გაერკვლებს, ახდენს ნათესების არს და ხელს მოსავლიანობას.



უფრო კულტურების თვისება, რასაც უდიდესი მნიშვნელობა აქვს მოსავლიანობის გადიდებისათვის.

ტრაქტორების გავრცელებას გამოირტყვება წინადადებათა გაორი კვლავი. კულტურები კარგად იცნობენ, რომ მათი ანაზღაურება და გამოსავალი უფრო მეტი ნიღბი და მოსავალი ტრაქტორი და ამიტომ მათი საშრომლო კოორდინაცია გაერკვლებს ტრაქტორის შესახებ.

ტრაქტორით მომხმარებელი მრეწველობის განვითარება უფრო მეტი კულტურის გავრცელებას უწყობს. ამ მრეწველობიდან არაფერი გამოვიდა და ტრაქტორით მომხმარებელი მრეწველობის სავსებები ყინები აბიანდა.

ეს არაფერია—ამხმარებელი კვლავი, რატი ყინები რთი ვინაობა მოსავალს მოლიანდა მოყვრება წილიებს ტრაქტორის ქარაზს და უკან პილია დარსებითი — ამოქმედებდნენ მანა დარბი და საშუალო გლეხებს.

ტრაქტორი გაიმარჯვებს სოციალისტური მშენებლობის სავსებებს. ჩვენი სოციალისტური ადამურს კულტურის მეურნეობას, ბოლოს მოვალეს საშუალო გლეხობის მეორე ნაწილის მეურნეობას და მდინის ნაბიჯით წილიებს სოფლის ახალ-ახალ მიწრეებისთვის.

ოცი ანთი ტრაქტორის დღი, ამ დღის სტრატეგია მეურნეობის ფორმებზე მომხმარებელი მიწრეობის დემონსტრაცია უნდა მოგვწყობოს. ამ დღის სტრატეგია მეურნეობის მშენებლობაში მომხმარებელი გამოარკვევების გამოვლინებები ჩვენ მიერ მოვლინების დაგანებებში, რომ მეორე გლეხურ ხელისუფლებას სოციალისტური მრეწველობის აფხვება შეუძლია „პატონ“ კაპიტალისტების დამხმარების გამოვლა, რომ ჩვენი სოციალისტური ისტორიის გიგანტური ტემპებით იზრდება და შიშს არ არის ის დრო, როცადა ტენდენციად და ეკონომიურად ადამურს და გავსკრები მომხმარებელი კაპიტალისტურ ქვეყნებს: სამბოთა ტრაქტორები, კომპანიები, ტრეზი-

ტრაქტორი არღვევს წერილი და უწყობს სოფლის მეურნეობის მშენებლობას და ხელს უწყობს მშობელი კოლექტივის და სამბოთა მეურნეობის მშენებლობას.

ტრაქტორი მარს უფროსი კვლავი იკანაზღაურებს ეკონომიკის და ხელს უწყობს კულტურის, როგორც კლასის, მომხმარებელს.

ამის გამო ჩვენი ვალია საკუთარი თვალს ჩინებით გავუფრთხილებდი ყოველ ტრაქტორს, რომელიც მოგვართობს და უწყობს სოციალისტური მშენებლობის შედეგებს ვაშლი.

დაეწყობი და გავადღობი ტრაქტორების მშენებლობა, მოგვიკითხე სოფლებს. მომხმარებელი ტრაქტორების სიდიდე კადრები, გაგვიკითხეთ ტრაქტორების გამოვლენა და ეკონომიკით კოლექტივის მომხმარებლის საბოლოო გამოარკვევებისათვის—ამათა ტრაქტორის დღის მართი დღის ღონისძიება.

ფოლადის რაზმებით წინ—სოფლის მეურნეობის სოციალისტურად გარდაქმნისკენ.

დავით კლდიაშვილის შემოქმედება



მე-19 საუკუნის ფეოდალურ-კაპიტალიზმის ეკონომიკის სფეროში მისი მიზანდა მიზანობა იყო. ხეობა და ის რაჲ ძირობითა ახსენებულა მისი მიერ იუ ნაწინავენი.

ამ მიწვევლებში პოეტის შემოქმედება იმ მიწვევლებში დიდ დაინაზნებს ქსენოკრატის სოციალურ მოღვაწეობაში. მისი მიწვევლები ეკონომიკის დედაინაზნი, მაგრამ მისი ქსენოკრატის მიზანობა კაპიტალიზმის სფეროში.

ეკონომიკის სფეროშიც ცვლად რაღაცე-სადაც გარდაცვლია მოხდა ჩვენს სოციალურ-საზოგადოებრივ ცხოვრებაში. მისი მიწვევლები იყო ქსენოკრატის სოციალურ მოღვაწეობაში. მისი მიწვევლები ეკონომიკის დედაინაზნი, მაგრამ მისი ქსენოკრატის მიზანობა კაპიტალიზმის სფეროში.

მე-19 საუკუნის მოხდა იმ მიწვევლებში მოხდა ილია ქვეყანისათვის იგი შემოქმედით და იგი სწავლა, რომ სოციალურმა ჩვენს ცოდნა თუ ხეობა, რომ იცავდა ახალმა ცოდნით ახალი მოთხოვნებ-სადაც დახაზის სფეროში. ძველი ცხოვრება თავის ნაკვალევად გამოვიდა და ახალი ვერ იყო ვერ ვაუტყვიდა, ახალი ცხოვრების კვალი იყო მოთხა. მთელი თუ კაცს ეს გარე: აქვან დაბრუნება უნდა იქნა და წინ წასვლა ეყოლა მოხერხებია.

ეს მოთხა ჩვენს ანაზნა-ანაზნაობაში ამ მეტად მიწვევლებთან პრაქტის დროს, ახალმა ცხოვრებამ თავისებურად დაი-სადაც მათ და გადამართა იმნი სტერეოტის სოციალურ-საზოგადოებრივ ცხოვრებაში. ანაზნაობა გაკრძალდნო იოიერ ეკონომიკით, ისე სულელები.

დავით კლდიაშვილს თავის შემოქმედების თუხში სწრაფი აქვდა აილი და გამბედა-სადაც ის მისცემდა ტოლბეზს. ეკლდია-შვილის წარსის მანერა სტერეოტისა. ამ სტერეო-ტის ქვეშ მან სამინიერად ვაგონდა და ვაგა-მართა დაუნდობლად, შეუხარალებლად მხა-ტერულ ტოლბეზს ემოქის მიერ თავად მ-სათხაბებულ უსაქო მოლაყებ თავდა-ანა-ზნაობა წოდება.

ეკლდიაშვილის სტერია სოციალურ მი-წვევლები, რომელიც მომდინარეობს ჩვე-ნი ცხოვრების სინამდვილიდან. ეკლდია-შვილის შემოქმედების გა რეალისტურია.

კლდიაშვილის სტერია მეტად დროულია, რომელიც ასე უსაბუთებოდა ჩვენს მამინ-დულ ცხოვრებას.

კლდიაშვილის ნაწარმოების კითხვის დროს თუ ადინის ადინით, ამ სიცილინ სამსილი-კლასიზმზე იფიქროს ვაგონობელი. მთელი ეს სიცილინ დაწვევებული ანაზნაობის იმ ურევში მდგომარეობის აღწერით, რომელ-სადაც მსწრაფი დაგმობველი. მაგრამ ეს სიცი-ლი არ არის დაუსრულებელი და უხარზონ, არამედ მასაც აქვს თავისი განსაზღვრული დრო და ადგილი. ვის არ ვაგონებდა სოლო-მონ მოხერხებას ან და სამინიშვილის დე-დინაციული კითხვის დროს, მაგრამ აქ მარ-ტო სიცილის შობადილება არ რჩება, არა-მედ კლდიაშვილის ნაწარმოების ნაწარმოებ-სადაც მამინდული ემოქის მადის სიცილი.

მისი მოთხოვნის ტიპები გარდამავალ პე-რიოდის ტიპებია. ანაზნაობები იმ პერიოდში მოცემული, როდესაც დაუნდობელი ძალთა ჭიდილი გამაბრუნებელი ფეოდალიზმსა და კაპიტალიზმს შორის. ეკლდიაშვილის ანა-ზნაობები ამ ისტორიული ჭიდილის მსგავსი არიან.

ეს მეტად მიწვევლებიან ძებრები შეხებო-და ჩვენი ცხოვრების ყოველ მხარეს, მაგრამ კლდიაშვილს ამ გარდატეხის ერთ მეტად მიწვევლებიან და აქტუალურ საკითხს მოპ-

კიდა ხელი და იკისრა ამის მხატვრულ ტი-პობაზე გადმოცემა, ყოველ უსაბუთო მაგარამ მიწვევლებიან დეტალიზმითაც.

ნოტიური კრიტიკისგან განიარაღოს კლდია-შვილის სტერია თავდა-ანაზნაობის მიზანობა ტერმინული და წინასწარ განზრ-ტული ჩვენ ემოქიან და შეცვლია. ეს შეც-ვლია ანაზნაობის, რომ ამ შეცვლა აფიქსირებ-ს რეალბუნის ბუნება. ეს შეცვლია ექვსი ის, რომ ასოლომონ შობადილება და ექვსი მისი გაქვინება დატენილება და დაწვრილება. რა თქმა უნდა არცეს ვარდა ეკლდიაშვილს.

სოლომონ შობადილება სტერეოტიპი თავი-დან ბოლომდე მოხერხდა, მაგრამ ამ სოლო-მონი სოციალური მიწვევლებლის მოღვაწე-ობის კავშირში, მისეულად იმისა, რომ სოლომონის ანაზნაობის არ გაგანია, მან მუშო-ბას ურჩევდა მანკარაობა და თავისი გართობი ქება-ქმას ძალიერად ძუნწინაობით. იმნი ილია-სოლომონ მიწვევლებიან თავისი გართობი სანამდვილი, მაგრამ არც ვადა ხეობი, მან მინიოთა ბედი არ ვაგონებდა, ასე მოიგონებ-სადაც მესართობის ქალიშვილი და ჯი-ნისობა ქაიანობის ვესე შობის. როგორც სან-ამდვილი ასე მიმართის სოლომონ, რომ სან-ამდვილი ვაგონებდა ასე სტერეოტიპულად, რომედ თავისთვის, მაგრამ მას ბოლოს წამსვლის რაღაც მანების და ხარის ტყავს წამსვლი-დუნ გასამარჯვლოთ.

სოლომონი აღვლენებულია, რა ქნას არ იციოს. იგი მარტულად ამ გზაზე, მაგრამ როგორ არ ანებებს თავს ამ ხეობისა. ან და იოიერი უნდა დაეანებს თავი, როდესაც იგი შობის არა მიწვევლებს ურჩევდა შობის მიწვევ-ლები 1000 მანისის პას ურჩევდა ქება-ქმას ხეობა-ლით დამსტერება მ მანეთი. მიუხედავად ამდ-ვილ დამსტერება სოლომონში მანაც არ არის მიწვევლებიან თავდა-ანაზნაობის ქვედახეობა და მას მეტად მეტად პო-ბუნე აყვების იგი, მა-გრამ რა ქნას დრო არ უმართლებს იმეებს სოლომონს. მისი შემბრალებ ამ ქვეყნად არა-ვის არ არის, გარდა თავის გურგისა. ასე დათა-რევის და დაეახანაბებს სოლომონი თავის ცხოვრებას.

მეტად მიწვევლებიან ეკლდიაშვილის ქსა-პანიშვილის დედინაციული აქ ჩვენი ცხოვრ-ების მატყვევებელი მხარე სინამდვილის ასმე-ტის მოთხეული. მოთხოვნა სასიცილითა და ახვე დროს ტრავგიკულ მომხერხებელ სანეს-რისად ისე თავისუფლად არ აღმანაზნებულა სტერეოტიპად. ეკლდიაშვილის კალამი, რო-გორც ამ ნაწარმოებში.

დალოცტეკის კანონის თანახმად ყველა-ფერი იცვლება; ყველაფერი მოახიბბს, არაფერი არ ჩერდება სტატუსო ფორმაში. კაპიტალი-ზმის არსებობა ჩვენში უყვე რეალურ საყნად ვაგონებდა. მისი თანდათანობის განმტკიცებამ უფრო შემოკრა და გატაცებების გზაზე და-იყვან ანაზნაობები. მათში უყვე ხდება ღრმა ფსიქოლოგიური გარდატეხა.

ფეოდალური ინტერქტიპი უკანასკნელ დროს მებინა ანაზნაობის და ტრევიან კაპიტა-ლიზმის ფეოდალური. ეს მომენტე კლდიაშვი-ლისათვის მიწვევლები არ დარჩა და მან ეს საკითხი ქვეყნისმა გაქვინებში მეტად შეე-ვდა დაყენა.

ყველა აქტუალური საკითხები, რომელიც არ ეკლდიაშვილსა უსაქოთა თავის მოთ-ხოვნებში, თავისიცილია აქტიუბუნის გა-ქვინებაში. ქვეყნისმა გაქვინება ჩვენი ცხო-ვრების შემდგომ დროის მოთხოვნის უსწო-რების ნაბიჯი. ამ ნაწარმოებში ღრმადა ნა-გონობია ის გარდატეხის პრაქტისი, რომელიც მანში ხდება. თუ ეს პირველ ნაბიჯში ან-აზნაობები მარტო მიწვევ იყვნენ მიწვევლები და მის იოთი გარდატეხი ვერ ხედავდნენ, ესლა იმ წიქის კარავა რაღაც ყოფიდა საჭირო, რა-

მეშობა დისონანსი შეიტანა მათ ცხოვრებაში. რატი კარგა შემდგომი ანაზნაობის სტერეო-ტიპები (თუკ შემდგომი, მაგრამ უსულე-ლიანმა ჩაგონების მონაც არაფერი არ შეე-ვლია. ანაზნაობის ასე დატყვენ და გატყვენ, რომ ვლუბუნის ეს გათხარებასა დატყვენ, მისი მანაც ვლუბუნის ახალი აყვინებდა თა-ვისთვის, რაღაც ხელთ ჭიდილი, პრაქ-ტიკული მოდებობა.

ჩვენი ეკონომიკის მე-19 საუკუნის უსაბუ-თებლ წოდებში განმტკიცების ახალ სტერეოტი-პში ახალი მოთხოვნებიც ცხოვრებაში. სოციალურ-საზოგადოებრივ ცხოვრებაში. ბოლოდა გაკრძალდნ ანაზნაობები და მათი კლდიაშვილმა შექმნილმა ანაზნაობები უსწო-რად ეკონომიკურმა პირობებმა მოხიბა და წა-მოკრა ცხოვრების წინაშე მათი მოღვაწეობა ქვედახეობა. ოთხი ქვეყნებში არ ჩივის არც ანაზნაობის და არც სხვა რამის, როდეს-აც თავისი ბავშვი მომართობის მის მეზობლად მკრთობენ შეშველულ ვლუბს. ამ ოთხი ეკო-ნომიკური პირობები ამოხრავებს. იგი დედ-სადაც, ჩვენი ნაილია (მოხედვად იმისა, რომ ვლუბის) გაქვინების დროს დამსტერება და სინამდვილას არ მომკლავთ.

ცხოვრების სინამდვილედ დაახაზა ზაღის, რომ საჭიროა ფული. დროთა მასობრივი მოპო-ობა. სტერეოტიპი სოცელს და მივიან ქალაქში. კარ-ტიკის ცოლი ქალაქში. იგი სოლომონის კარ-ჩაქცული ცხოვრების ვერ იცნა. და თავის ქმარს მეტად ქალაქში წასვლაზე ელაპარაკე-ბოდა. ოტხის მიწის მეშვენი ბოლოს ის იძულებ-ულია თავისი ჩრქვის, მაგრამ ბოლოს ის იძულებ-ულია მარინ რაღაცეების სოფელი და ქალაქს მიწვევდა ამ მიწვევების გადმოცემის დროს კლდიაშვილმა გამოიარა დიდი დაკვირვებ-ა.

შეშველვების ანაზნაობის ცხოვრების გარ-და, მან მოყვავა სოცელს ტიპები, რომლებიც არა დროს არ მოყვებიან ქართულ ლიტერ-ატურაში. მაგალითად ანაზნაობის, მისი პერ-სონალიზური ტიპების, თითქმის ესელები ანა-ზნაობის ის ცოცხლადა მოცემულია, და ამ მკვირანების ტრამაზმა, მიწვევლებიან იმისა, რომ მან არაფერი გაგანია. კლდიაშვილის მო-თხოვნები ფართო ადგილა აქვს დამოხიბ-სოფლის საჭირობებში საკითხებს. დამაჯერ-ებელადა მოცემული სოფლის ცხოვრებუ-ფენია ამავე, რომელიც ბოლოს და ბოლოს სისხლის დარჩალებაც კი მიხის.

ეს დანაზნაებულა შემოტდომის ანაზნაობ-ის უკანასკნელად დაიტარა კლდიაშვილის თავისი შეწვევა, მჭიელი სოციალური სტერეო-ტიპი მან შეუხარალებლად ვაგონებდა ანა-ზნაობელი წოდება და მოგვდა მათი ცხოვრები-ან მეტად მიწვევლებიან მტკარებში. ეს არ მოგვიან სიცილი მოხუც დარსიანის ნე-რთალი თავის ქალბეთ, რომ ის ვიწმის შე-ჩაქრის, ვის არ ვაგონებდნ დარსიანის ანა-ზნაობელი ტიპების. დარსიან ანაზნაობა, მაგრამ მის ქალს არაფერ იმართლებს.

კლდიაშვილის შემოქმედების მთელი თავისი ცხოვრებით შედგროთა დაეკვირვებულა ჩვენი ყოფის სინამდვილესთან. მისი შემო-ვლიან ანაზნაობები წარჩე სინამდვილის ტიპე-ბია. კლდიაშვილის წარჩე სოციალურ მიწვევლებლის სტერია

კლდიაშვილის შემოქმედებითა გვა მო-დინარობის გართობი წყრობიდან და იგი მჭიდროთა დაეკვირვებულა ენკატე ნინო-შვილითა.

კლდიაშვილის ტიპები თვით ცხოვრების მიერ არან სასიცილოდ აცხადებულ, რომელ-თაც უსწრაფლად უთავაზა თავისიციური მჭიელი სტერია.

კლდიაშვილის სტერია ჯანსაღი და ამის შედეგია ის დამაჯერებელი ტიპები, რომელ-სადაც მან მოგვდა თავის ნაწარმოებს.

ისინი უცდიან მაყრიონს.
 — გისი ქალია, დოფინე, ა?
 — არ ვიცი, მგონი ბარველია!
 — ბარველი!
 — ხო, ისე მოიხრეს შეც:
 ლამაზაკობდენ ჭლებით.

ორლობებში ისმოდა მაყრიონის სიმღერა, თოფის და რველვერების სროლა. მამაკაცები თავებს მოუყვებითლით მოაქანებდენ და პირს ზომავდენ შეტად აღებდენ.

ოფლში გაწურულ ცხენებს ურტყამდენ მთარახებს და ახალ ნაწიმიარ მიწაზე ათეწილი ცხენი მუხლ ნაგარ ნახტომს აკეთებდა და ფეხებით მოყვებითლი მიწას პაერსი ისროდა... ქალის მოუახლოდენ. ვილაც ახალგაზრდას თავზე ჩამოფხატული ღოხოხი ზევით აიწია, გაშლილი ყავისფერი თვალები გაღიჟოლა კობიტის ძირში ერთით შეეგუფულ გოგონარსკენ და ხმა მალდა დაიწყო:

— თეთრი ბიჭი, არ გიცვარს...
 — შავი მე... ვარ იხვიფიო...
 — სადაც წამოგვეწევი...
 — ბოყვა ბანი და მაყრიონის გუგუნსა დანარჩენ სიტყვები დაივია.
 — სომღერაზე ხელებს ნერვიულად იხვიფებენ.
 — სულელები არიან, გეიმები! ტყუილად

ჩათ ხარჯავენ ამდენს ვა? ვითომ რა არა გე ხოში თუ ბიათრობა! — სთქვა ტიფომ ხმა მალდა. ყველას გაუცვირა.

— ჯვარიც დაუწერილიაო. ვაი მგაბთ პატრონს!

— მოხუცებმა ამს გამოაბეს კუდეოო.
 — აი, მგას ვილაც არი უნდა ჩამოაოთოვა და...

— რას ამბობ გე!
 — იმას, რომ არაფერი არ ესმით! — ყველამ იწყინა. თითონ ტიფოც გაეცვირებული დარჩა. არ მოელოდა, რომ მის უბრალო სიტყვებს წყაროში მიიღებდენ. იმის შეხედულებით, ასეთი ამბავა შედარებული იყო. რამდენჯერ დაადინეს უჯრედში, საერთო კუბებზე, სოფელში მოხსენება ჩაატარეს, წარმოადგინებეს, რომ არ შეიძლება ჯვარის წერა. ახა, რა არის თავზე რაღაც მრგვალი მუხის დახურვა?!

— შე კაცო მართლა, ტიფო სულ არ გადავერადა ეს ხაღბი...

— იმე... ეს ასე არ უნდა იყოს... შეიქვა საუბარი. შეჭორწინებმა ჩაიარეს, ტიფოს კი გაბოდულათ ჩაილაპარაკა:

— ასეა... ასე... ვისაც არ გვერათ, უჯრედს კიოტოს!

ამ ამბავმა სოფელი გააოცა, როგორ, როგორ გორ მიავნა შეურაცყოფა სხვა რომსწავლამ რა, იოსების ოჯახს? დაწყველა შინი ჯვარდწერილი ვაფი სეო?

სოფელს ვატუნდა ახალი სალაპარაკო საგანი.

ლიზას ავადმყოფს ამგვარი ამბავი აწუხებდა. საწამლავად უხდებოდა ისედაც მოყვებით, გაწვალბებულ სოცოტელს უმოკლებდა. აინიბდა!

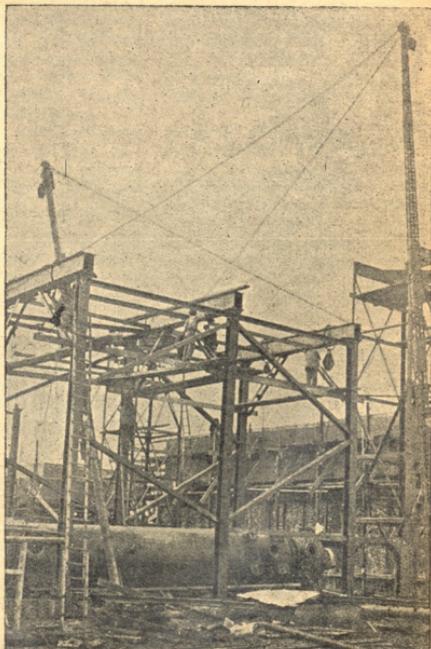
თავადმა ამბაკომ რომ შეიტყო ტიფოს გმბავი, ხანჯალზე გაიკრა ზელი:

— მამაჩემი არ წამოწყდებდა, და შევილი არ მომიცემა, მე რომ იქ ვყოფილიყავ მგ სიტყვისისათვის გავაჭრობდი მარტო, როგორ ვაუღანძღვარი ვა. მეც ხომ იქ ვიყავი ჭორწილი. — ეტედა ის: — ვინ მოსული ჩვენ სოფელში. ვინ არი კომკავშირი. ენახით, მოსულა, წავა. ნეტა ვიკოდე რავარი ვაყი. არ შემხედის თვარა, გავაჭრობ!

ა. გ. გოსტიჩინი.

(გაჭაბულება შემდეგ №-ში)

საგჭოთა აღმუენეზლოგა



ბათომში შენდება ახალი ელემტრო-სადგური, რომელიც ენდგინას მიაწვდის ბათომს და მის ირგვლივ მდებარე სოფლებს.

რუსთაველის თეატრი მოსკოვი



პირველ იენის, ლამის მატარებლით მოსკოვში ჩამოვიდა საქართველოს პირველი სახელმწიფო რუსთაველის სახელობის დრამა ანს. სანდრო ამბეტელის მეთაურობით.

სადგურზე დახვდნენ საზოგადო ორგანიზაციების წარმომადგენლები, რომლებმაც მიაცხადეს მოსკოვის მეორე სამხატვრო თეატრის შეზღაბა.

ორივე თეატრის მუშაკების შეხვედრა იყო მეტად გულწრფელი და მხუთვალე, რაც მოწმობდა ერთმანეთთან სადვილ მეგობრობულ დაახლოებას.

თბილისის სტუმრებს საღამოს მცირე ვახშამზე მიესალმნენ ხელოვნების მუშაკთა კავშირის, მთავარხელოვნების, თეატრალურ ოლიმპიადის ორგანიზატორის, სახანატვრო მეცნიერების სახელმწიფო აკადემიის, თათრების ნაციონალური თეატრის, სხ. თეატრების უფროსის და მოსკოვის მეორე სამხატვრო თეატრის დირექციის და მუშაკების წარმომადგენლები.

მოსკოვის მეორე სამხატვრო თეატრის წარმომადგენელმა თავის სიტყვაში აღნიშნა, რომ ერთსა და იმავე დროს უხდებოდა გასტროლები რუსთაველის თეატრს მოსკოვში და მოსკოვის მეორე სამხატვრო თეატრს თბილისში. ეს არ არის მარტო სამხატვრო ძალების უზარალო შენაცვლება, აიამედ ეს არის რეკონსტრუქციული წრეების პერიოდში თეატრალური ძიებულებების და მუშაობის ანგარიშის ჩაბარება თბილისისა მოსკოვის და მოსკოვის—თბილისის წინაშე. ასეთი ანგარიშის ჩაბარება არ უნდა იყოს შემთხვევითი, არაქედ უნდა გადაიტყოს სისტემატურ მოვლედ.



დამსახურებული არტისტი ი. ნ. ბურენინი და რეჟ. აღ. ამბეტელი რუსთაველის თეატრის დასის ჩახვლის დღეს მოსკოვში.

ამხ. სანდრო ამბეტელმა მასპინძლებს მადლობა გადაუხადა რუსთაველის თეატრისადმი ასეთ მხურვალე შეხვედრის გამო და საპასუხო აღფრთოვანებულ სიტყვაში დაასრულა: მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენ ერთმანეთს დიდი მანძილი გვაშორებს, დაახლოება ჩვენი ერთიანობის აქამდე უფრო მეტად იქონება, ეს დაახლოება იქნება არა ცარტოკულტურული ხაზაჯი, არამედ პოლიტი-

კურიც, რაც აახლოებს საქართველოს და რუსეთისა შორის მასს, რომლისთვისაც მუშაობენ მოსკოვის მეორე სამხატვრო და რუსთაველის სახელობის თეატრები.

სიტყვების შემდეგ უკავადენ ინტერნაციონალს.

მოსკოვის მეორე სამხატვრო თეატრის დირექტორის მოადგილე დამა. არტისტი ი. ბერანდსონი.

3. მაქაოვსკი, საბჭოთა პასპორტი

მელურათ
დაცვლენდი
ბიუროკრატობას.
მანდატებს - კი
თავს ლავი დავახსნი
მოწყვიდი თავიდან—
გვა ფართოა —
უკვლა ქალაქი,
მხოლოდ ამას - კი...—
სინჯავს რონოდის
ვიწრო დერეფანს
ზრდილობიანი, მშვიდი
მოხუცი.
საკუთარ პასპორტს
სულეველა აწვდის—
და ჩემ
ალისფერ წინასაც
მოხედეს.
ზოგიერთ პასპორტს
ღიმილი ნაზი,
და აბზუება
ზოგიერთ ტუჩის
ინფლისმით პასპორტის,
ღიმი რომ აზის
პატვისცემს
აოავის უქირს.
გამოცობლდება
მოხუცე მისივე
მეტი სიმდაბლე
ზრდილობა ახრობას,
და ვითი საჩუქარს
აღვებს ისე
აშვირელათა
პასპორტს.

პოლიონურს
ისე აზტრდებიან
პოლიციენდი
თითქოს ბრძენია,
და ფიკიობს თავი სპილობსტური:
რა გეგოვარული ამბებია?
თავის მუთკი
არ მობარუნებულა
და გულს არცერთი
გამნობა არ შესწვდა,
როცა დანების
მიკაუტ პასპორტი,
ან ათხანარი
სტვადახსვა
შედილა.
უიკრათ
თითქოს
ტურქში
დაყვეს.
მოქცევა ღირანი
ამ ადამიანს
როს თვლილი მოქცევა
და ხელით დასწვდა
ჩემ ბაშვორთელას
წითლე-კანიანს.
ხელს ცკიდებთ ასე
უშვარას
ან ზღარბს,
და სამართებულს
ორ პირ გალხიბის
აე იღებენ ხელში
საზიზღარს
გველს
ათხანარი
შუაშით დაგვდილს,
მტითურელმა თვლი

ჩამიკრა
მშურათ,
ფხვდა, რომ ბარგსაც
წამიღებს მუქთად,
მაგრამ ფინდარმი უცქერის
გაშუშნ
მერე ორივე
მე დამემუქოა.
ოი რომ შეტქლოს
გამამთარბებს,
ენდარმა ჯიში
მოშკლავს
და მოშპობს
მხოლოდ იმიტომ,
რომ მე ცატარბ
ამ ჩაქლოვან
ნაშკლოვან
პასპორტს.
მელურათ
დაცვლენდი
ბიუროკრატობას.
მანდატებს-კი
თავს ლავი დავახსნი.
მოწყვიდი თავიდან—
გვა ფართოა
უკვლა ქალაქი,
მხოლოდ ამას-კი.
ვიღებ ამ ფართო
ზარდის ფიბიდან
თითქოს საგანძურს
ძვირფასს ვილაგებ,
წიკითხვითი, აღვცემ ფიბრით
საბჭოთა ქვეყნის
ვარ
მოქალაქე.
თარგ. მ. პატარიძე.

თეატრალური მუშაობა სოფლად



სოფლის მეურნეობის კოლექტივიზაციასთან დაკავშირებით დიდმა საკითხი სოფლად საავტოტო საშუალებათა გაძლიერების, განსაკუთრებით თეატრალური ხელშეწყობის, არ შეგვიძლიან ვსთავიან, რომ ამ საქმეში საგრძნობი წილიწივენი ვგაქცნ, მაგრამ ის რაც გავეთდა ვაჩაჩტათა იძლევა მუშაობის უფრო გაძლიერების.

სოფლად ადგილობრივი თეატრალური მუშაობა სათანადო სიმაღლეზე ვერ სდვას ძალევის სისტემის და სათანადო რეპერტუარის სიცივის გამო. ამიტომ ერთადერთი საშუალება იყო კოლექტივიზაციის საკითხებთან დაკავშირებით მოქმედი კოფინციური ზომაზე სასოფლო თეატრები. ასეთი თეატრები ერთი მხრივ ჩაატარებდნენ საავტოტო მუშაობას და მეორე მხრივ ადგილობრივ დაწარმოებინათ იქნებოდნენ ნამდვილი ავტოტო მუშაობის ნიმუში.

მოძრავი თეატრების მოწყობის პირველი ცდა ეკუთვნის ცეკავშირს, რომელიც ამ საქმეს ამჟამად თანდათან აძლიერებს და შედეგად აპირებს იყოლის რამდენიმე მოძრავი თეატრი.

თეატრისათვის პრავიამა სვეცილურად იქნა დაწერილი გ. ბუნწიკაშვილის მიერ და შეიცავდა საკითხებს უზიარესად კოლექტივიზაციის და სამომხმარებლო კომპრაისის შესახებ. პროგრამა დადგმული იქნა ან. გ. ბუნწიკაშვილის მიერ.

დასმ შესდებმდა 8 მსახიობისგან. 3 თეატრულიდან 23 მისამდე თეატრმა გამართა 77 წარმოდგენა კასის (სორის ოლქი), მცხეთის (თბილისის ოლქი) და წილბოიხი დღეშობის (თბილისის ოლქი) რაიონებში.

აქველა ამ წარმოდგენებზე დასწრეთა რიცხვი იყო 16.6ას. ე. ი. საშუალებად 260 კაცზე მეტი თითო წარმოდგენაზე.

თეატრმა მიიღწია დასახულ მიზანს. იგი მართლაც სასოფლო თეატრი იყო და გამართა წარმოდგენები ზოგ ისეთ პუნქტებშიც, სადაც თეატრალური მუშაობის ნასახი არ უყოლა.

თეატრმა ბევრი დამატკრულბელი მიხენები ეღობებოდა წინ. მის მოხლდა მუშაობა ზამთრის სიცხეებში და გაზახულის წევისას დღებში. არც ისე ადვილია ამ დროს სოფლიდან გველწიშო სარბლი, მით უმეტეს

თეატრმა მიიღო ავარბელი წერილობითი დახასიათბა პარტიულ-სახეობითა და კოპერტიულ ორგანიზაციებთან, სოფლის კულტურულ ძალეობასთან, რომლებიც თეატრს ახასიათებენ ერთ-ერთი საუკეთესო საავტოტო საშუალებად მიმდინარე დამცერელი აპოკანების გატარების დროს.

ამ თეატრის ნაყოფიებმა მუშაობამ საშუალება მისცა ცეკავშირს უფრო ფართოდ დაეყენებინა ავტოტრუ საქმე.

ან. გ. ბუნწიკაშვილის მხატვრულ-პოლიტიკურ ხელმძღვანელობით ცეკავშირმა უკვე მოაყო საში ასეთივე თეატრი, რომლებმაც უნდა იმეშაონ სოფლად მიმდინარე წლის შემოდგომამდე.

აქველა საახიობებო საეცილურად გამართულ კონცერტში მომხმადგენლური ყირან სოფლად მუშაობის მიმდინარე საკითხებში და ატრბოდ პოლიტ-განათლებლის მუშაობის გეოლოგიაში. მათი მოვალეობაა გარდა წარმოდგენების მართვის აწარმოონ სოფლად ავტოტრული მუშაობა ქბს-სამკიბხელები.



პირველი ასეთი თეატრი დააარბდა ვასულ წლის დეკემბერში ცეკავშირის და სოფლის ცეკავშირის თაოსნობით. თეატრის ხელმძღვანელობა მიეღწია ან. გ. ბუნწიკაშვილის-იხალისის სატრის თეატრის ხელმძღვანელს. მისი საშუალებებით მოძრავ თეატრში გადატანილი იქნა ის უზიარესი პრინციპი, რომლითაც ხელმძღვანელობს სატრის თეატრი, ენე იგი, თეატრის ვამასტრება; თეატრის მისვლა მავურბებოლან, მარტივი, ლასტიური გაფორბება; თანამეფოვე შინაარსი, გამოსყენბა ხალხური შემოქმედების და ხალხური მუსიკალური იმპრეზონტების.

გზების და გადასახილ საშუალებების სწორად უყარისობის გამო. ბევრი შემთხვევა იყო, რომ მსახიობები უფიტი მიიღობდნენ 8-10 კოლომეტრს. ბევრგან არ იყო წარმოდგენისათვის სათანადო ბინა. იყო შემთხვევა-სოფდორბოში (კასის რაიონი) თეატრულში ცის ქვეშ გაიშარა წარმოდგენა.

ასეთი დამატკრულბები გადალახული იქნა მახიობისა თეადდებული მუშაობით. თეატრმა დიდი პოპულიობა დაიმსახურა გლეხობის შორის. მის ყოველმხრივად ხელს უწყობდნენ ადგილობრივი ორგანიზაციები, განსაკუთრებით კოლექტივების გამგებობები და სამომხმარებლო კოპოეპიკოე.

და სხვა კულტურულ დაწესებულებათი საშუალებით.

თეატრების პროგრამა სასენებლ თანამეფოევა, უზიარესად აწმეტებს სოფლის მეურნეობის კოლექტივიზაციის და კოპერტივის საკითხებს.

თეატრები უკვე გაეფზავიერნ სოფლად სამეშაულ.

ცეკავშირის წარბებებით მუშაობა სოფლის ავტოტრულ დროის აწევის საქმეში საუკეთესო მავალითად უნდა გადაიქცეს სხვა საშუაონიო-კოპერტიულ ორგანიზაციებისათვის.
ბიარს.

ს ვ ა ნ ე თ ი ს გ ზ ა

დებვა მყინვების ნალვერბადიოეტი, გაჩნდის ჯიბეების ჯგობ დამფორბახალი, ვანითაილი მხით მოტანალი და არწივების ისმის ფორბახალი. კლდესთან ონი გაჩაღბული, კლდე დამარტბდბება ლარბომტე-რეოეტი! ქქსნს ლალღებში-აჯანყებულო! სხუბა მავრი ქეით დატბნილი! ქქსნს ლალღებში, კლდე იღწებება,

და ისტრბა ქეებებით ხეობა, მტერი იტურბა ორგეოე ბუნება და სნავტურება სანახიობა. ისეე გუფუეაქნ ხმა ლალღებში, დაბლა ეწეურეოე ქქსნს და ღრბალებში; მოდის მავური ქეების ორბულები; დაფეწვნილი ხრეში ხევიშ ხრიალებს. გუას სიხარული უნდა პოპოკედბს, წეგარბნობა ქქინდეს საქმის კეთების, გაუფალ კლდესზე, როს გზა მოსხინდეს,

გზა გაკაკლეული მშრომელთ მკვეერი-ღებოეტი! გზა ხალხ-ს ხსნის და ატრბომბილის გზა წინწელებობის, ამქეხარების, გზა ძველ ცხოვრების დამეგობბილი და წეგმბტბარი რეინის ხარების. აქ ინდუსტრია ულევ მადნებით, ვადიდორბული აგუფუნებბა!

ზ. ზახვიანი.



სამხედრო ლიტერატორა მსოფლიო ომის შესახებ გამდიდრდა ახალი წიგნით, რომლისაც ინგლისის სამხედრო-სახოვარა წრეების ორგანიზმ — „დიელი ტელეგრაფი“ — „საშინელი წიგნი“ უწოდა. ლაბარაკია ინგლისელ კროფერის წიგნი — „მოზარადი ცეცხლის ხახუნი“. გენერალის კროფერი მსოფლიო ომის დროს ინგლისის ბრიგადის უფროსი იყო დასავლეთის ფრონტზე.

„დიელი ტელეგრაფი“ — მის წიგნი „საშინელი“ უწოდა არა იმიტომ, რომ მასში აღწერილია ისეთი ფაქტები, რომლებიც თმებს ყაოყნე აყენებენ. გახუთი იმით არის აღმწოთებული, რომ „მოზარადი ცეცხლის ხახუნი“ კროფერის უნებურად „დიდებს შერავანდებს“ აქლის კომის გმირებს“, ამჟვარავებს ომის კლასიურ ხასიათს.

ერთი გენერალი ამ წიგნის შესახებ აღმწოთებული სწურდა შვირახმულ „პორინგ პოსტ“-ში: „ვერ წარმოუდგენია, თუ როგორ შეიძლება ნებაყოფლობით ამოვიტარო ტოლანში მუხედრი, რომელიც ატარებენ ყველაზე უარესი ის არის, რომ კროფერი, როგორც სამხედრო პირი, მხოლოდ ქმბის ღირსია, მასი ნამსახურობის ნუსხას შოუძლია დააკმაყოფილოს ყველა, რა გინდ წინასწარი განზრახვებით არ იყოს იგი შემკრობილი. კროფერი გადდაყენეს მას შემდეგ, როცა მან არხანგელსკთან დასაჯა რაშიონიძე ავდტი, რომლებიც მოსახლეობას ძარცვავდნენ“.

შოგჯეკას რამდენიმე ნაწყვეტი ამ „საშინელ წიგნიდან“ (ვაფოთბილბთ მკითხველს, რომ ეს ნაწყვეტები მართლა ყოველზე საშინელი როდია კროფერის წიგნი, აქ არის უფრო მძიმე, ჟრუანტლის მომგერელი ფაქტები):

„საზარბაზნი ხოცნი“

1915 წლის შემოდგომა... დიდა, ოწყსთი მიმავალი ბრბო, რომელიც აფრთხილ წაგავს მეფის წინ ცერემონიალურა მარშით მიმავალ მწყობრ რაზმს. ტომბი (ე. ო. ინგლისელი ჯარისკაცი) დილილა, მას შინ და აღროზმს წყურვილი. რაზმი ძლივს მიათრებს ურბნს, მაგრამ მას მიგრეკებან ბრძოლაში. ცოტა მღერეი წყალი და ისეე უკან... მეორე დიდი პარტია... მათ არ უნდათ წასვლა ცეცხლში და ცილდებენ თავი დააქრონინა. მათთან მივარდნა ახალგაზრდა ოფიცერი... მას უბიბებენ. ოფიცერი ისერის და

ჯარისკაცი, თითქო მოცელილი, მის ფეხებთან ეცემა. ეს გაულენს ახდენს სხვებზე... რაზმი მიდის სასაკლაოზე.

1917 წ. ბუბონის ტყეში. რაზმი გაორბის სიყვლილს, მაგრამ უფროსის რეგოლვერმა დაწყენა ხუთი. ჩენი ლილესბი (ტყვიანფრეკების) გერმანელუბისათვის დანიშნულნი, შესანიშნავი ტყვის ცეცხლით რწყავენ ჩენს ჯარისკაცებს, რომლებიც პანიკამ შეიყერი. ბულაბი წილად იღებენ... ბეირი დაწყა, რომ აღარ ადგეს, დნარბენები კი მიდიან იქით, სადაც მათ მიერეკებენ.

1918 წელი. „მოკავშირე“ პორტუგალიის ჯარისკაცები უწყსროდ გაორბან. მაგრამ შობები მიღებულია — ხომ ძნელი გასარჩევია გერმანიის ჯარისკაცის ფორმა პორტუგალელ ჯარისკაცს ფორმისაგან. მინდორი იფინება ჩენი ტყვიანფრეკების ტყვიებით გაცხროლილ პორტუგალელ ჯარისკაცებით“.

„ჯარისკაცის დახვრება“

... ის დააკეეს საკმაოდ შორს მისი ნაწილიდან. მას სთვლიან დეზერტირად და ბეირი ლაბარაკისა და მსჯელობის გარეშე უსჯიან დახვრებს. მე პირადად ვაღენებთ თვალყურის მზადებას ვანაჩენის სისრულენი მოსაყვანად. ჩენ დავილი მოგანხადეთ პარკში. გამოვიხებთ ერთი ახალგაზრდა ოფიცერი, პირდაპირ უყურებთ თვალუბში და ვერებნა: „თქვე უხელმძღვანელებთ გუნდს. ჯარისკაცები გაზრბებული და ნერვებაშლილი იქნებიან. შესაძლია, რომ ტყვია არ მოხვდეს ნიშანში. თქვენი რეგოლვერი წყსრობი უნდა იყოს. თუ ექნა გეტყვი, რომ ჯარისკაცი ცოცხალია, თქვენ მიაკითხუნ და მიუხალოდეთ მას. მიადონ რეგოლვერი გულზე და გამოყმალთ ჩანხას. გაიგეთ?“

— მესმის, — მივიღე პასუხად.

ყოველ შემთხვევისათვის ოფიცერი ენებმად წაიყვენე ჩემთან. ვინ იცის ენებზე დათერის „გამბედაობისათვის“. რაც შეეხება დეზერტრის, მას ლამით თითქმის ნახევარი ვედრო ვსიკი დაუდებენ. შედეგი შემვენიერა — როცა ის დილით დასახვრებად გამოიყვანეს, მთვრალი იყო ისე, რომ არავინა გაემგნობდა და თან შეეკრთ ბაწრით. ის მიიყვანეს ხესთან, რომელზედაც თითქმის ჩამოკიდდეს, რომ არ წაქცეულიყო. თვალბდა ახეული აქმა, მაგრამ ეს მხოლოდ ფორმლობაა, ვინაშენ ის ისედაც ვერაფერს ხედავს. მოკლე

ბრძანება; არეული სროლა. ექმბი მზავეს ჯარისკაცს და ჩუმად რაბაცას ობნება ოფიცრს, უკანასკნელი მიდის ხესთან, ყრუ გასროლა და ყველაფერი გათავდა. ჩენ ვკავებინდება საუბრეზე. გზაზე უკან კიბუნდები და მზედათი: ათამდე ჯარისკაცს თავი მთუყრია ვაგამთ. ამხანაგები უკანასკნელ სალამ აძლევენ თავის ბელეტრ მომეს“.

„ბაბონი ოცივანბი“

... მთვარის შუქზე მე გხვადე ცარიელ მოწაზე მგდომ ოფიცრს. მას ხელში უჭერას ბოთლი და რაბაცა ბურბუტებს ენდაბმული. უტებ კავლი, მტერი, მყრალი სუნია და ტლახი — ჩამოვარდა ბოზმა. შემდეგ სანტრები ეძებენ... პოლუმბენ ხელს, ფეხს. მე წყროლს ვწერ მის ცოლს: „თქვენი ქმირა შოგჯეკის ისე, როგორც ეს შემვენის გმირს. მისი უკანასკნელი სიტყვები იყო — სიყვარული ცოლისა და სამშობლოსადმი“.

ოფიცრები დიდან — დამიან სჯამენ. ერთ ხანს მე საფინებულში მაგლებდა ორი ბატალიონის უფროსი, რომლებმისთვის ბოთლი არაყი უფერი ძვირფასი იყო, ვიდრე მათთვის მინდობილი ხახის დაცვა. ორივე — ჯამის საყვალისტი, ორივე — საშორობა ბატალიონისთვის. ერთსელ ერთი მთავანი ისე დათერა, რომ წინა მროტივე ვერ გაბედა მისთვის მზა ლიონის ჩამარება და ელოდებოდა მის გამოფხიზლებას. შემოიფ მე შოგჯერზე მათი თავიდან მოცილება, მოვაწყვე უჭურბში. ორივენი დაავლილვის „მამაკობისთვის“, ჩენ კი ვენთავსულვლით მუღიმე შიშინან“.

თავის წინის მეორე ადგილას კროფერი უზრუნდება ოფიცრების დაჯილდობას: აპირად შეგობობა და პორტრეტს გადაყრის დროს ანეკდოტების მომხრბნებულად თქმა — ხშირად საკმაო მოტივია დაწინაურებისათვის. მე ჩემი ბრიგადიდან ვაწვდევ ერთი ასეთი ვაგაბობანი, მაგრამ მან მინც მიიღო ნაწილას უფროსობა და მოკლულ იქნა 400 კაციან ერთად. ამბობენ, რომ მან დაღუშვა რაღაც ელემენტარული სტრატეგიული შეცლობა“.

„როგორ უნდა მზადდებამამარჯვებისათვის“

„მთავარია — ყოველი საშუალებით ეცადონ მილწოთი იმას, რომ თქვენს ჯარისკაცებს ღირსადი სისხლას წყურვილი, საჭიარა უამბით მათ, რაც



იმერიალისტების „კატომოვკარობა“ ჩინეთში

შეიძლება მეტი ისტორიები გერმანელთა მხეცობის შესახებ, მათ მიერ ქალების გაუბატოურების შესახებ, საბრალო ბელგეილებს აწიოკების შესახებ. ყველაზე უკეთესია ეს გააკეთოთ პოლკის მღვდელის საშუალებით. მე საერთოდ ვივლი, რომ ყველაზე უკეთესი საშუალება სისხლის საღისტორი წყურვილის გამოსაწვევით — ეს არის ქრისტიანული ეკლესია მისი მუსიკით, რიტუალებით და მთელი აპარატით. ჩვენ მშვენივრად ვისწავლეთ ეკლესიის გამოყენება“;

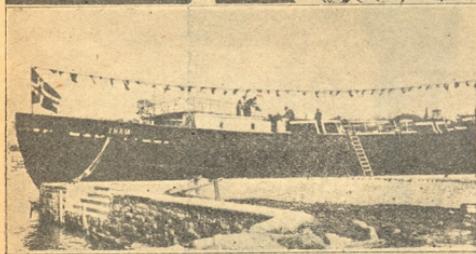
„პაბარა ზეცდომა“

„ჩვენი რაიიმფრქვევა ხალხს სცელავენ, როგორც ბალახს ცელი. „დასტებ მგარად“ — მესმის ოფიცრის ხმა. ვუტყერი ბინოკლში. „რაა შერებით, — იაიბი მე, — ეს ხომ გერმანელია, ტყვედ გენებდებიან და შათ გარს აკრავს ჩვენი ჯარისკაცები. უშმაკებმაც წავალოთ, შეაჩერეთ ცეცხლი!“ მაგრამ სროლა ინერციით გრძობდება. ნიშანი მშვენივრად არის აღებული, ნელ - ნელა სროლა წყდება.

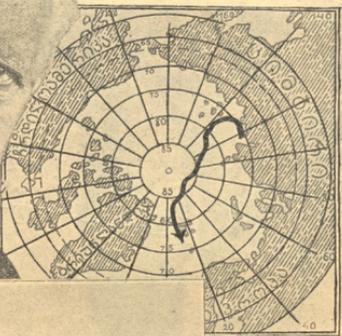
— „ესენი ხომ მხოლოდ გერმანელები არიან“, — მესმის ახალგაზრდა ხმა.

ბრძოლაში ინგლისელი ჯარისკაცის დახასიათებისას კროუჭი (კვი ირონაით სწერს: „ჩვენი ტომი მშვენიერი ბიჭია — ის იშვიათად გასცილდება ბარბაროსობის საშუალო ფარგლებს. მართალია, ის ზოგჯერ ჰკლავს ტყვეებს, რომ თან არ ათიროს სანჯრუბამდი“.

ფრიტიოზ ნანსენი



ფრიტიოზ ნანსენი, პირველი გემი, რომელიც იმოგზაურა ჩრდილო პოლიუსზე და ქარტა, სადაც ნაჩვენებია შვიი ხაზით ნანსენის ყინულოვან ოკეანეზე გავლილი გზა.



ამ ერთი თავს წინად, სახელდობრ მათის 13 ქ. ისლანდში გარდაიცვალა დიდი ნორვეგიელი მოგზაური და მეცნიერი დროიოზ ნანსენი, რომელსაც მის თანამემამულე, შარშან დაღუპულთა რიგად ამზრუნველს გვერდით უდიდესი ლეწული მიუძღვის პოლარული ქვეყნის გამოკვლევაში. შეიძლება ითქვას, რომ ეს ორი დიდი ნორვეგიელი დარსებული მეცნიერები არიან წარსული საუკუნეების მოგზაურებისა, რომ მათ დამოიკარეს კოლუმბუსა, მაგელანისა, ვასკო დე გამასი და კუტის მიერ დაჩვენებულ საქმე-ჩვენი დღემამის გამოკვლევა და შესწავლა.

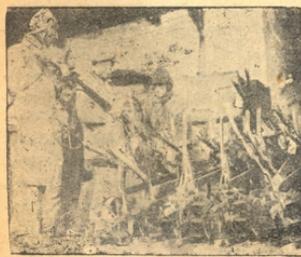
ფრიტიოზ ნანსენი ექსპედიციებში ყველაზე ცნობილია მისი მოგზაურობა არქტიკულ ქვეყნებში სიბოძა „ფრამზე“. ეს მოგზაურობა მან დაიწყო 1893 წელს და დაასრულა 1896 წელს, ე. ი. სამი წელიწადი გაატარა ყინულსა და ბნელების საშუალოში. ამ წინს განმავლობაში მან ყინულში გაჭედილი, სიბოძად დან ერთ თავის ამხანაგთან ერთად ქვეითად იმოგზაურა და აუჩუქელ დაბრკოლებათა დაძლევის შედეგად ეგრეთ წოდებულ ფრამსკო-სიბნ მიწაზე მივიდა, მართალია ნანსენმა ჩრდილოეთ პოლუსის ვერ მიიღწია, მაგრამ მისი ექსპედიციის მეცნიერული შედეგები

მნიშვნელოვანია. ნანსენმა ჩრდილოეთი ყინულის ადრეინი ყინულოვან არქტიკულ და გამოკვლევა რომ ზღვა ჩრდილოეთის პოლუსის მახლობლად თბილი კი არ ყოფილა, როგორც წინად ეგონათ, არამედ მერტდ ღრმა ნანსენმდე გოგრაფებს წარმოადგინო პირდაპირ, რომ ჩრდილოეთის პოლუსის უბანი, გეოგრაფიკული მასივითაა დეფარული. ნანსენის ექსპედიციამ არქტიკულ ზონაში ყველაზე ყინულის უზარმაზარი მასხვრეები ნახა, რომელიც დასავლეთისკენ მოძრაობენ. ეს გაიგებოდა ამტკიცებს, რომ აქ ყინულებს ქვეშ მოთხობი ოკეანური მიმდინარეობა არსებობს. პოლარული ზაქინის წიაღი უფრო მართლიანი აღმოჩნდა, ვიდრე წინად ეგონათ და სხვა.

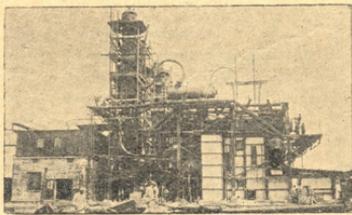
ნანსენმა შეძლევად ბევრი გააკეთა არქტიკულა კვებების გამოკვლევის დატკმე. იგი იყო პოლარული ქვეყნების გამოკვლევი საერთაშორისო საზოგადოების თავერთომარე და მომავალი წლისთვის დიდ სამეცნიერო ექსპედიციას აწვადებდა, რომელსაც ამ შინით ეკვლინი უნდა გამოეცნებია.

მაგრამ ფრიტიოზ ნანსენი იყო არა მარტო დიდი მოგზაური და მცვლელი არამედ დიდი პეპანსტიცი, ამ სიცივის საუკეთესო მნიშვნელობით. ანატოლ ფრანსსა, რომენ ჩოლმასა და ჰანრი ბარბუსთან ერთად იგი იმ ჩინებავსაწილი იერობელი ინტელექტულების მტერი ჯაშუს ილეთინდა, რომელმაც გაიათ ოქტიმბრის ჩრდილოეთის მსოლითი ისტორიული შინაშენილება და ალირიოვებინო მიესაშა მის თრითოზ ნანსენი საბჭოთა კავშირის გულწრფელი და ენაგული მეგობარი იყო, იგი ჩამდენიძრუე ეწვია მას, ვერ 1921 წილს, ჩათა დამწეული გოლის მტრისთვის თანარბა ვაწინა, ბოლის ამ ორიოთი წლის წინად, ჩათა თხოვითში დაბატოწილი სოხობისთვის საშობლოში დაბრუნება მოეწყო. იგი ყველთვის გაავთრებულ წინადადეგობას უწევდა იმპერიალისტიბის ანტისაბჭოთა ინტრიგებს, არა მარტო ჰომანური მოსაზრებით, არამედ იმიტომაც, რომ საბჭოთა კავშირს კაცობრიობის განმანალობელი ფაქტორითი სთვლიდა. თავის წინში „არქს“-ება და მსოლიო“ იგი უწევდა „შინებულა ეჭვი დავებულას დასავლით ევროპისა და ირანაპოლი კოლქობის შემდგომი განვითარების შესახებ, მაგრამ აუცილებელია, რომ საბჭოთა კავშირს დიდი მომავალი ეღოს და მან დიდი მისია უნდა მოსაძროს მთელი მსოლითის მიმართ. მე შესაძლობლად მიზნია, რომ უახლოეს მომავალში საბჭოთა კავშირი არა ვარტო მატერიალურ სწინს მოიკრის დასავლით იერობას, არამედ სულიერათაც განახლებს მას“.

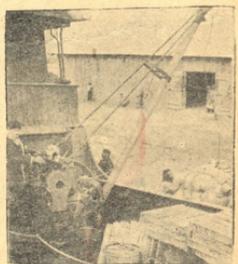
საბჭოთა კავშირის მშობრიული მსაც თავის მსოლი სოციალული და პატეტის ენით მებრიალად დიდ ნორვეგიელს, იგი მოსკოის მეშათა და გრეტთა საბჭოთა მანტრი უწევია იყო არქტიკული.



გერმანიიდან მიღებული გოუნების გადმოტყართვა სოფლებში გახაზავანდა.



ბათიში. ახალი მძლავრი ნავთის საწმენდი ქარხნის აგება ამერიკული ხისტებით



ფოთი, გემინდან პურის გადმოტყართვა ამირა-კავკასიისათვის

პ. გოგლიძე — მუშაობის მეთოდები

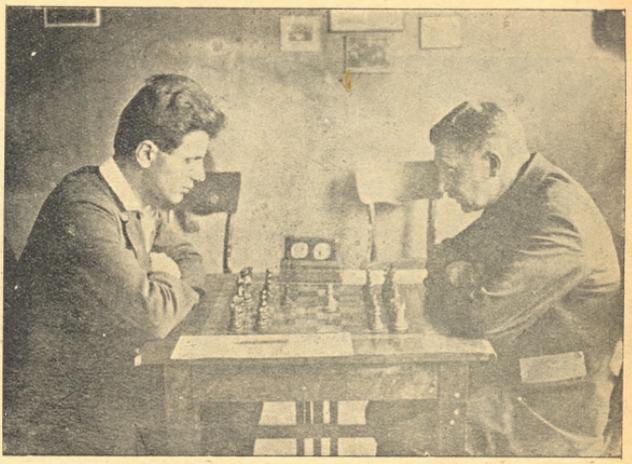


ვიქტორ გოგლიძე — ქაღალტის პირ-
ვილი ახალგაზრდა მესტროა ქართ-
ვილებში. მისი უკანასკნელი მატჩა სა-
ბჭოთა კავშირში ცნობილ ქაღალტის
ოსტატთან — მესტრო ვლადიმერ ნე-
ნაროკოვთან — იშვიათი ინტერესით
ჩატარდა.

მესტრო ნენაროკოვის მრავალი მა-
ტჩი მჭონია ისეთ გამოჩენილ მოკად-
რა იუბთან, როგორც ალიოხინი,
ლუზ - ზოტიმირსკი, გრიგორიევი და
სხვები არიან. მას თითქმის არც ერთი
მატჩი არ წუწავდა. ასეთი უძველესი
მოთამაშე შეხვდა ქაღალტის საბრძო-
ლველ ასპარეზზე რაქველ გლეხის
შვილს — ვიქ. გოგლიძეს.

მესტრო ნენაროკოვისა და ვ. გო-
გლიძის სახით ერთი მუშაობის ებრაძოდა
აწმყო და მომავალი, ძველი თაობა და
ახალი თაობა. მრავალნაირი გამოცდი-
ლების მქონე მზრთუი ლომი სამკველ-
რო - სასიცოცხლოდ დაეტყაჯა ლნი-
თა და ენერგიით აღსავსე ვეფხს და
დამარცხდა.

თერთმეტი გათამაშებულ პარტიი-
დან მესტრომ მოიგო სამი, ყაიმით
დამთავრა ორი და წააგო ექვსი. მატ-
ჩის ბოლოს მარცხული ძალთა ასეთი
განწყობილება აშკარად მოწმობს, რომ
გოგლიძის სახით ჩვენ გვაყავს ნიჭიერი
მოკადრაკი. ამიერიდან კი მირველი
ქართველი მესტრო, რომელსაც საუფე-



ამხ. გოგლიძე და მესტრო ნენაროკი უკანასკნელ მატჩის თამაშის დროს
ეთეს მომავალი ელის, როგორც ქაღ-
ალტის ფალავანს.
ზადრავი საქართველოში ძვილითა-
ვანევა ცნობილი. ჯერ კიდევ მეოთხე
საუკუნეში ქაღალტი ფართოდ იყო გა-
ვრეილებული. ქაღალტი ფინკულტუ-
რის ერთ-ერთი დარგია და სწორად
აზით იხსენება, რომ საბჭოთა ხელა-

სუფლების ლოზუნგი „ქაღალტი—ფა-
რთო მსგებში“ დღეს უკვე განხორ-
ციელებულად შეიძლება ჩაითვალოს.
ვ. გოგლიძესათვის მესტროს სახილ
მელი ახალგაზრდობის ფიზიკური და
მოლი ახალგაზრდობის ფიზიკური და
გონიბრივი სიჯანსაღის ბტესტატი.
დამირ



ოქტომბრელები, ბოსტანში



ოქტომბრელები საბავშვო ბაღში მუშაობის შემდეგ რადიოს იხმენენ

ინდოელი მუშა-ქალები

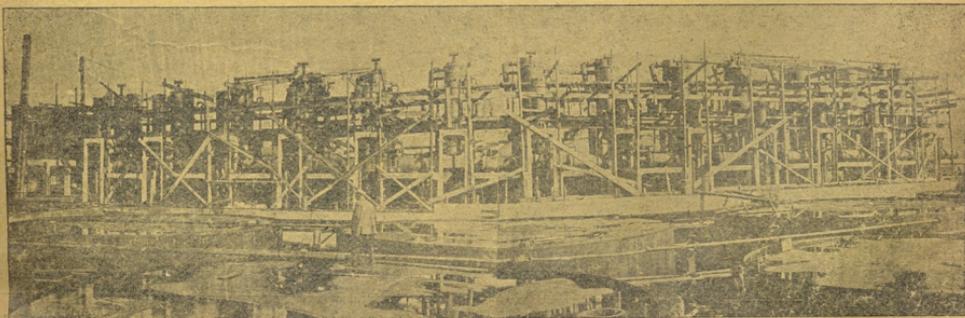


ინდოელი მუშა ქალები-ქუჩის სატკემნელს მიათრევენ.

რევოლუცია ინდოეთში სწრაფად მიდის წინ. მთელი ინდოეთის მუშათა კლასი თვეგანწირულად იბრძვის, მაგრამ განსაკუთრებულ აქტივობას მუშა ქალები იჩენენ. ეს არაა გასაკვირვებელი, მიტომ რომ არსად დედამიწის ზურგზე შრომელი ქალები ისე დაჩაგრული არ არიან, როგორც ინდოეთში. სოფლის მეურნეო-

ბაზა, შინამრეწველობასა, ინდუსტრიასა, მალარობებში მუშების მესამედს ქალები წარმოადგენენ. მუშაობის დრო განუსაზღვრელია. ვარდა მალარობისა, სადაც ქალებისთვის თერთმეტი საათის სამუშაო დღეა დაკანონებული. დედაკაცის საშუალო ხელფასი დღეში დაახლოებით ექვს შაურს უდრის, მისი უფლებრივი

და ზნეობრივი მდგომარეობა უარესია, ვიდრე საშუალო საუკუნეების შინაყმისა. რადგან ქალის შრომა ასე იაფად ფასობს, ინგლისელი და ინდოელი კაპიტალისტები ქალებს ისეთ სამუშაოსაც კი ასრულებინებენ, როგორსაც სხვაგან მოტორი ასრულებს.



ბათოში. „აზნეტსტროი“-ს ნავთის გადამმუშავებელ ქარხნის მშენებლობა.



ბ ა მ რ ვ ი ღ ა ღ ა ი შ ი ღ ე ბ ა

ყოველთვიური პოლიტიკურ-ეკონომიური
ქ უ რ ნ ა ლ ი

„ბ რ ლ უ ე ვ ი კ ი“

საქ. კომპარტ. (ბ) ცენტრ. კომიტეტის ორგანო
- ხელისუფლება მიიღება

თ გ ი ლ ი ს უ ი:

„კომუნისტი“-ს გამომცემლობის მთავარ კანტორაში (რუსთ. პრ. № 34)

ფოსტის ცენტრალურ საგაზეთო ბიუროში.
„კომუნისტი“-ს გამომცემლობის რწმუნებულებთან,
რომელნიც აღჭურვილნი არიან სათანადო მოწმობებით და ქვითარებით.

პ რ ო ვ ი ნ ც ი ა უ ი:

ფოსტის უწყების ყველა დაწესებულებებში.
„კომუნისტი“-ს გამომცემლობის რწმუნებულებთან,
რომელნიც აღჭურვილნი არიან სათანადო მოწმობებით და რკინის გზის კიოსკებში.

ქ უ რ ნ ა ლ ი ს უ ა ნ ი:

- 1930 წლის ბოლომდე — 2 მ. 50 კაპ.
- 6 თვით — 1 მ. 50 კაპ.
- 3 თვით — 75 კაპ.
- 1 თვით — 25 კაპ.

ცალკე ნომერი ყველგან 30 კაპ.

„კომუნისტი“-ს გამომცემლობა.